

**Билим берүү мекемелеринде кошумча билим берүү кызматтары боюнча
ЖОБО.**
(КР Өкмөтүнүн 2013-жылдын 30-майындагы № 302 токтомунун редакциясына
ылайык)

1. **Жалпы жоболор.**
2. **Кошумча билим берүү кызматтарынын багыттары жана түрлөрү**
3. **Акы төлөнүүчү негизде кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө келишимдерди түзүүнүн тартиби.**
4. **Кошумча билим берүү кызматтарына төлөө тартиби, бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту уюштуруу.**
5. **Кошумча билим берүү кызматтарынан түшкөн каражаттарды пайдалануунун тартиби.**
6. **Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн түшкөн каражаттардын пайдаланылышын көзөмөлдөө.**

1-Тиркеме. Билим берүү уюмдарынын кошумча билим берүү кызматтарына тарифтерди (бааларды) түзүү методикасы.

2-Тиркеме. Нормативдик каржылоого өткөн уюмдар үчүн кошумча билим берүү кызматтары (иштери) боюнча максималдуу ченемдик классты толтуруунун эсептик көрсөткүчтөрү.

1. **Жалпы жоболор.**
1. Бул Жобо "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын негизинде иштелип чыккан.
2. Жобо окуучулардын керектөөлөрүн толук канааттандыруу максатында кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүнүн тартибин жана шарттарын аныктайт.
3. 3. Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн түшкөн каражаттар билим берүү процессин өнүктүрүүгө жана өркүндөтүүгө, билим берүү базасын чыңдоого, билим берүү уюмдарынын мугалимдеринин жана окуучуларынын ишмердүүлүгүн стимулдаштырууга багытталат.
4. 4. Кошумча билим берүү кызматтарынын наркы Прейскурант менен аныкталат. Бааларды эсептөө Билим берүү уюмдарынын кошумча билим берүү кызматтарына тарифтерди (бааларды) түзүү методикасынын (1-тиркеме) негизинде жүргүзүлөт.
5. Бул Регламентте төмөнкүдөй түшүнүктөр колдонулат:
 - керектөөчү (кардар) - окуучу үчүн билим берүү кызматына заказ берүүчү жак (ата-энеси же мыйзамдуу өкүлү);
 - аткаруучу - кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүчү жалпы билим берүүчү уюм;
 - кошумча билим берүү кызматтары - жалпы билим берүү уюмдары тарабынан Базистик окуу планынан тышкары көрсөтүлүүчү кызматтар;
2. **Кошумча билим берүү кызматтарынын багыттары жана түрлөрү.**
6. Жалпы билим берүү уюмдары төмөнкү багыттар боюнча акы төлөнүүчү негизде кошумча кызматтарды көрсөтүүгө укуктуу:
 - билим берүү (базалык окуу пландарынан тышкары билим берүү предметтери);
 - чет тил;

- Информатика жана эсептөө техникасынын негиздери;
- узартылган күн топтору;
- мектепке чейинки балдар үчүн даярдоо курстары;
- ЖОЖго абитуриенттер үчүн даярдоо курстары;
- логопедиялык, психологиялык жана дефектологиялык жардам;
- культурологиялык (дүйнөлүк көркөм маданият, манас таануу, айтматология, риторика, этика, аймак таануу, дүйнөлүк цивилизациялардын тарыхы, этнография ж.б.);
- көркөм-эстетикалык (көркөм өнөрканалар, музыкалык студия, театралдык студия, бий студиясы, мончок ийрими, моделдөө ж.б.);
- спорт (ок атуу, сууда сүзүү, күрөш, ушу, таэквондо, теннис ж.б.);
- экологиялык жана биологиялык (экологиялык экология, тирүү жандыктардын экологиясы, валеология ж.б.);
- туристтик жана жергиликтүү тарых;
- экономикалык жана юридикалык (бизнес клуб, прикладдык экономика);
- спорттук-техникалык (айдоочу унаалар, автобизнес, спорттун техникалык түрлөрү боюнча спорттук секциялар).

Окуучуларга акы төлөнүүчү билим берүү кызматтары ата-энелеринин же башка мыйзамдуу өкүлдөрүнүн арызы боюнча өзүнчө график боюнча, мамлекеттик билим берүү уюму менен окуучунун ата-энесинин же башка мыйзамдуу өкүлдөрүнүн ортосунда түзүлгөн келишимдин негизинде көрсөтүлөт.

7. Жалпы билим берүү уюмдарынын кошумча кызматтарына төмөнкүлөр кирбейт:
 - Базистик окуу планын ишке ашырууда класстарды подгруппаларга бөлүү;
 - жалпы билим берүү уюмунун статусуна ылайык мамлекеттик билим берүү стандарттарынын негизги билим берүү программаларынын алкагында көрсөтүлүүчү кызматтар;
 - негизги жалпы билим берүү программалары боюнча бөлүнгөн сааттардын эсебинен жеке жана топток сабактар, факультативдик курстар.
8. Билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө, анын ичинде кошумча билим берүү программаларынын, атайын курстардын мазмунуна карата талаптар тараптардын макулдашуусу боюнча аныкталат жана Базистик окуу планында каралгандан жогору болушу мүмкүн.
9. Подрядчы тиешелүү структураларда бекитилген билим берүү программаларына, кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө келишимдин шарттарына (мындан ары - контракт) ылайык акы төлөнүүчү кошумча кызматтарды көрсөтүүнү толук көлөмдө камсыз кылууга милдеттүү.
10. Подрядчы келишим түзүлгөнгө чейин керектөөчүгө подрядчы жана көрсөтүлүүчү кошумча билим берүү кызматтары жөнүндө анык маалыматты берүүгө милдеттүү, бул керектөөчү тарабынан аларды туура тандоо мүмкүнчүлүгүн камсыз кылат.
11. Подрядчы керектөөчүгө төмөнкү маалыматтарды камтыган маалыматтарды (анын ичинде көрүү үчүн ыңгайлуу жерге жайгаштыруу жолу менен) алып келүүгө милдеттүү:
 - берилүүчү кошумча билим берүү программаларынын деңгээли жана багыты, аларды өнүктүрүүнүн формалары жана мөөнөттөрү;
 - кошумча билим берүү кызматтарынын тизмеси жана аларды көрсөтүү тартиби;
 - класстардын максималдуу стандарттык толушу (2-тиркеме);
 - көрсөтүлүүчү кызматтардын преysкурanty жана төлөө тартиби;
 - окуучуларга кабыл алуунун тартиби жана аларга коюлуучу талаптар;
 - акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө келишимдердин үлгүлөрү.

Подрядчы керектөөчүгө анын талабы боюнча келишимге тиешелүү башка маалыматтарды билдирүүгө милдеттүү.

12. Ата-энелердин же башка мыйзамдуу өкүлдөрдүн кошумча билим берүү кызматтарынан баш тартуусу окуучуну башка класска которуу же жалпы билим берүү уюмунан чыгаруу үчүн негиз болуп саналбайт.

13. Маалымат керектөөчүгө кыргыз жана (же) орус тилдеринде жана кошумча түрдө аткаруучунун каалоосу боюнча Кыргыз Республикасынын элдеринин эне тилдеринде жеткирилиши керек.

3. Акы төлөнүүчү негизде кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө келишимдерди түзүүнүн тартиби.

14. Подрядчы керектөөчү сураган кошумча билим берүү кызматын көрсөтүү мүмкүнчүлүгү болгондо гана келишимдерди түзө алат.

15. Подрядчы келишим түзүүдө бир керектөөчүгө экинчи керектөөчүгө карата артыкчылыктуу укук берүүгө укуксуз.

16. Келишим эки нускада түзүлөт, анын бири подрядчыда, экинчиси - керектөөчүдө (казакчыда).

17. Кардар келишимде көрсөтүлгөн тартипте жана мөөнөттө кошумча билим берүү кызматтары үчүн акы төлөөгө милдеттүү. Кардарга төлөмдү тастыктаган тиешелүү документ берилет.

18. Керектөөчү кошумча билим берүү кызматтарына келишимде каралган өлчөмдө жана мөөнөттө төлөйт.

4. Кошумча билим берүү кызматтарын уюштуруу

9. Жалпы билим берүү уюмдарында кошумча билим берүү кызматтарын уюштуруу төмөнкүдөй тартипте жүзөгө ашырылат:

- калктын кошумча билим берүү кызматтарына болгон керектөөлөрүн (талаптарын) изилдөө жана студенттердин күтүлүп жаткан контингентин аныктоо;
- жалпы билим берүү уюмунун Уставында кошумча билим берүүнүн максаттарын жана милдеттерин аныктоо;
- эмгекти коргоо жана коопсуздук боюнча талаптарды эске алуу менен кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүү шарттарын аныктоо;
- окуу пландарын жана программаларын бекитүү;
- керектөөчүлөр менен кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө келишимдерди түзүү;
- педагогикалык ставкалардын санын эсептөө үчүн жыйынды ведомосту колдонуу менен мугалимдердин тарифтерин даярдоо;
- эмгек акынын формасын, системасын жана өлчөмүн аныктоо;
- акы төлөнүүчү негизде кошумча сабактарды пландаштыруу.

5. Кошумча билим берүү кызматтарына акы төлөөнүн тартиби, бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту уюштуруу.

20. Керектөөчүлөр кошумча билим берүү кызматтары үчүн төлөмдү подрядчы менен жазуу жүзүндөгү келишим түзүлгөн шартта бекитилген Баалар преysкурантына ылайык жүргүзүшөт.

21. Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө каражаттарды кабыл алуу бухгалтер-кассир же тийиштүү милдеттер жүктөлгөн адам тарабынан жүзөгө ашырылат.

22. Чогулган акча каражаттары Казыналыктагы эсепке которулат.

23. Кошумча кызматтар үчүн төлөмдөр жөнүндө отчет Билим берүү министрлиги тарабынан белгиленген формада жана мөөнөттө жогору турган органга берилет.

6. Кошумча билим берүү кызматтарынан түшкөн каражаттарды пайдалануунун тартиби.

24. Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн түшкөн каражаттарды пайдалануу келип түшкөн кирешенин өлчөмүндө жүргүзүлөт.

25. Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн түшкөн каражаттар:

- чогултулган сумманын 70%ке чейинки өлчөмүндө социалдык камсыздандыруу төгүмдөрү менен кошумча эмгек акы үчүн;
- - сапаттуу билим берүү процессин өнүктүрүү жана камсыз кылуу боюнча.

Бул каражатты транспортко жана капиталдык ремонтко жумшоо мүмкүн эмес.

7. Кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн түшкөн каражаттардын пайдаланылышын көзөмөлдөө.

26. Каражаттарды пландаштыруунун жана пайдалануунун тууралыгына, кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүнүн сапатына жана уюштурулушуна контроль жүзөгө ашырылат.

- жогорку билим берүүчү орган;
- келишимдик мамилелердин алкагындагы керектөөчүлөр.

1-Тиркеме
Жобого
кошумча билим берүү жөнүндө
жөнүндө кызматтар
билим берүү уюмдары

Билим берүү уюмдарынын кошумча билим берүү кызматтарына тарифтерди (бааларды) түзүү

МЕТОДИКАСЫ.

1. Жалпы жоболор.

1. Бул методика төмөнкүлөрдүн негизинде иштелип чыккан:
 - «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;
 - Кыргыз Республикасындагы билим берүү уюмдарын бюджеттик каржылоонун стандарттары.
2. Бул методика кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүчү мамлекеттик билим берүү уюмдарына жана алардын түзүмдүк бөлүмдөрүнө жайылтылат.
3. Кошумча кызматтар мамлекет тарабынан кепилденген Базистик окуу планынан ашыкча көрсөтүлөт.
4. Бул методологиянын негизги максаттары болуп төмөнкүлөр саналат:
 - билим берүү уюмдарынын кошумча кызматтарына тарифтерди (бааларды) негизсиз белгилөөдөн калкты коргоо;
 - билим берүү уюмдары тарабынан көрсөтүлүүчү акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөр рыногунда кыянаттыктарды болтурбоо;
 - жалпы билим берүү уюмдарынын кошумча билим берүү кызматтарына (иштерине) тарифтер (баалар) ушул методикалык колдонмого ылайык аныкталган бирдиктүү өлчөмдө белгиленет;
 - тарифтер (баалар) бирдиктүү эрежелер боюнча жана бардык мамлекеттик билим берүү уюмдары жана алардын түзүмдүк бөлүмдөрү үчүн бирдей өлчөмдө, айылдык жана шаардык иштөө шарттары үчүн бирдей өлчөмдө белгиленет.

2. Кошумча кызмат көрсөтүүлөргө (иштерге) тарифтерди (бааларды) бекитүү.

6. Кошумча билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнө тарифтердин (баалардын) преysкуранттарын бекитүү жыл сайын окуу жылы башталганга чейин жүргүзүлөт жана билим берүүнүн деңгээлинде шаардык жана айылдык мектептер үчүн бирдей баалар принцибинде эсептелет.
7. Кошумча билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнүн тарифтеринин (бааларынын) преysкурантына окуучунун, ата-энесинин же мыйзамдуу өкүлдөрүнүн өтүнүчү боюнча ыктыярдуу негизде көрсөтүлүүчү Базалык окуу планынан (мындан ары - БОП) ашыкча көрсөтүлүүчү кызматтар кирет.
8. Тарифтердин (баалардын) өлчөө бирдиги болуп жалпы билим берүү уюмунун окуучусунун окуунун бир саатынын баасы саналат.
9. Тарифтердин (баалардын) преysкуранты Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйругу менен бекитилет.
3. Кошумча билим берүү кызматтарына тарифтердин (баалардын) нарк түзүмү.
10. Кошумча билим берүү кызмат көрсөтүүлөрүнө тарифтер (баалар) бюджеттик каржылоо стандартынын (мындан ары - СБФ) компоненттеринин негизинде аныкталат. билим берүү уюмдары. Кирешенин нормасы кызматтын тарифтик наркына кирбейт.
11. Жалпы билим берүү уюмдарынын кошумча билим берүү кызматтарына тарифтерди (бааларды) эсептөөдө чыгымдардын экономикалык элементтери ажыратылат:
- педагогикалык иштин орточо наркы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 19-январдагы "Билим берүү уюмдарынын кызматкерлерине эмгек акы төлөөнүн жаңы шарттарын киргизүү жөнүндө" токтому менен бекитилген жалпы билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысына ылайык аныкталат. , 2011-ж. N 18;
 - - бюджеттик каржылоонун минималдуу стандарттарына ылайык жалпы билим берүүчү уюмдарда педагогикалык персоналдын эмгек акысынын, үстөк акылардын жана кошумча төлөмдөрдүн ченемдик катышы:
 - педагогикалык кызматкерлердин эмгек акы фондусунун 25 пайызы өлчөмүндө педагогикалык ставкалардын жана административдик-башкаруучу жана көмөкчү персоналдын ставкаларынын ченемдик катышы;
 - мыйзамда белгиленген камсыздандыруу төгүмдөрүнүн ставкасы боюнча Социалдык фондго чегерүүлөрдү; 20 саат өлчөмүндө бир окутуу ставкасы үчүн сааттардын ченемдик саны;
 - кошумча билим берүү кызматтарынын түрлөрү боюнча баалоо коэффициенттери:

	Бюджеттик каржылоо боюнча ченемдик ээлөө	кошумча билим берүү кызматтарынын чөйрөлөрүндө эсептөө стандарты	баалоо факторлору
Билим берүү	23	9	2.6
Четтили	9	6	1.5
Информатика	9	6	1.5
Түштөн кийин топтор	23.	9	2.6
Мектепке чейинки балдарды окууга даярдоо курстары	23	9	2.6
ЖОЖ даярдоо курстары	9	5	1.8

Логопедия, психологи, дефектология жардам	9	6	1.5
маданият таануу	23	9	2.6
Көркөм жана эстетикалык	9	6	1.5
Спорттук	23	9	2.6
экологиялык жана биологиялык	23	9	2.6
туристтик жана жергиликтүү тарых	23	8	2.9
экономикалык жана укуктук	9	6	2.6
спорттук жана техникалык	9	6	1.5

Билим берүү процессин камсыздоого кеткен чыгымдар өткөн жылдагы болгон чыгашаларга ылайык билим берүүнүн деңгээли жана жалпы билим берүү уюмдарынын түрлөрү боюнча аныкталат;

- окуу жылынын ичинде коммуналдык кызматтардын ордун толтурууга кеткен чыгашалар өткөн жылдагы болгон чыгымдарга ылайык аныкталат.

4. Билим берүү уюмдары үчүн кошумча билим берүү кызматтарына (иштерине) тарифтердин (баалардын) наркын эсептөөнүн тартиби

12. Кызмат көрсөтүүлөрдүн өздүк наркын түзгөн бардык чыгашалар алардын экономикалык мазмуну боюнча төмөнкү элементтер боюнча топтоштурулган:

- педагогикалык кызматкерлердин эмгек акысы;
- башка персоналдын эмгек акы фондусунун үлүшү;
- Социалдык фондго чегерүүлөр;

- окуу деңгээли боюнча сааттарда Базистик окуу планын ишке ашыруунун стандарты.

13. "Кадрлардын эмгек акысы" статьясына педагогикалык жана башка персоналдын эмгек акысы кирет. Педагогикалык жамааттын курамына билим берүү кызматын көрсөтүүгө түздөн-түз катышкан кызматкерлер: мугалимдер, ийримдердин жетекчилери, адистер кирет. Башка кадрларга окутууга катышпаган, бирок аны ишке ашырууга салым кошкон кызматкерлер кирет.

14. Социалдык фондго чегерүүлөр мыйзамда белгиленген камсыздандыруу төгүмдөрүнүн тарифтери боюнча жүргүзүлөт.

15. Билим берүү уюмдары үчүн билим берүү кызматтарына (иштерине) тарифтердин (баалардын) наркын эсептөө төмөнкүдөй тартипте жүргүзүлөт:

1) саатына орточо эмгек акыны эсептөө:

$CЗП = (B \times (1 + W) + B \times D) \times (1 + SF)$, мында

Cзп - административдик-башкаруучу жана көмөкчү персоналдын негизги сааттык эмгек акысына жана эмгек акынын үлүштөрүнө үстөктөрдү жана кошумча төлөмдөрдү эске алуу менен педагогикалык персоналдын бир саатына орточо эмгек акысынын эсептелген көрсөткүчү;

B - билим берүү уюмдарынын сааттык эмгек акысынын өлчөмү;

W - кызматкерлердин негизги эмгек акысына үстөктөрдүн жана кошумча төлөмдөрдүн үлүшү;

D - администрациялык-башкаруучу жана көмөкчү персоналдын эмгек акы фондусунун жалпы эмгек акы фондундагы үлүшү;

SF- Социалдык фондго камсыздандыруу төгүмдөрүнүн ставкасы.

2) төмөнкү формула менен аныкталуучу коммуналдык кызматтардын ордун толтуруунун наркы:

КЗМ \Нкр/ 9/4 / ПЗ + МЗ, мында

КЗМ- билим берүү кызматтарын көрсөтүүнүн бир сааты үчүн коммуналдык жана материалдык чыгымдар;

НKP- жылына коммуналдык чыгымдар;

МЗ- SBF үчүн 1 окуучуга материалдык чыгымдар;

9 - бир жыл ичиндеги окуу айларынын саны;

4 - бир айдагы жумалардын орточо саны;

ПС - 1 окутуучу орунга жумасына талап кылынган сааттардын орточо саны.

3) Коэффициенты удорожания стоимости одного часа дополнительной образовательной услуги определяются по формуле:

$K = HH / HH$, мында

у БФ

K - кымбаттоо коэффициенти;

HH - бюджеттик каржылоо үчүн стандарттык толтуруу нормасы;

HH - кошумча билим берүү үчүн нормативдик толтуруу коэффициенти төмөнкү кызматтар (11-пункт боюнча).

4) 1 окуучуга саатына кошумча билим берүү кызматтарынын наркын эсептөө төмөнкү формула менен аныкталат:

$C = (C \times K / HH + KЗМ)$, мында

Кошумча сабактын айлык акысы.

C - кошумча билим берүү кызматтарынын (иштеринин) наркы;

СЗП- жалпы билим беруучу кызматкерлердин орточо эмгек акысы уюмдар;

КЗМ- саатына коммуналдык жана материалдык чыгымдар

билим берүү кызматтарын көрсөтүү;

K - кымбаттоо коэффициенти;

HH - кошумча билим берүү топторунун нормативдик толугу маанилүү кызматтар.

16. Педагогдук жана башка персоналды кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдөн стимулдаштыруунун өлчөмүн аныктоонун тартиби билим берүү уюмунун ички ченемдик укуктук актыларында белгиленет.

2-Тиркеме
жөнүндөгү жобого кошумча
билим берүү кызматтарындагы
билим берүү уюмдарында

ТӨЛӨМ КӨРСӨТКҮЧТӨРҮ
кошумча билим берүү кызматтары (иштери) үчүн максималдуу ченемдик классты
толтуруу
жөнгө салуучу каржылоого өткөн уюмдар үчүн.

кошумча билим берүү кызматтарынын багыттары	кошумча билим берүү кызматтарын толтуруунун чектүү көрсөткүчү
Билим берүү негизги базистик предметтерден тышкары академиялык предметтер	9
Четтили	6
Информатика	6
Түштөн кийин топтор	9
Мектепке чейинки балдарды окууга даярдоо курстары	9
ЖОЖ даярдоо курстары	5
Логопедия, психологи, дефектоогия жардам	6
маданият таануу (Дүйнөлүк көркөм маданияты, манас таануу, Айтматов таануу,риторика, этика, региондук изилдөөлөр, Дүйнөлүк цивилизациялардын тарыхы, этнография)	9
Көркөм жана эстетикалык (сүрөт өнөрканасы, музыкалык студия, театралдык студия, бий студиясы, шуру түйүү ж.б.)	6
Спорттук (күрөш, ушу, таэквондо ж.б.)	9
экологиялык жана биологиялык (валеология ж.б.)	9
туристтик жана жергиликтүү тарых	8
экономикалык жана укуктук (прикладдык экономика, бизнес клубу)	9
спорттук жана техникалык (автотранспортторду айдоо)	6